

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl soudkyní Mgr. Věrou Pazderovou, LL.M., M.A., ve věci

žalobců: a) I. O.,
nar. X, státní příslušnost Ukrajina
b) nezl. I. O.
nar. X, státní příslušnost Ukrajina
oba t. č. pobytem X
oba zastoupeni advokátkou JUDr. Irenou Strakovou
sídlem Karlovo náměstí 18, Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě **proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 22. 12. 2020, č. j. OAM-785/ZA-ZA11-ZA13-2020,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobci nemají právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně a) podala první žádost o mezinárodní ochranu jménem svým i jménem svého nezletilého syna žalobce b) dne 14. 4. 2018. Odůvodnila ji absencí zázemí v zemi původu a bezpečnostní situací, zejména na východě Ukrajiny. Žalovaný jim mezinárodní ochranu neudělil rozhodnutím ze dne 19. 2. 2019, č. j. OAM-341/ZA-ZA12-LE26-2018. Žalobci

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

napadli citované rozhodnutí žalobou, kterou zdejší soud zamítl rozsudkem ze dne 14. 7. 2020, č. j. 53 Az 5/2019-57.

2. Dne 10. 11. 2020 podala žalobkyně a) jménem svým i jménem svého nezletilého syna žalobce b) opakovanou žádost o mezinárodní ochranu, v níž uvedla, že by chtěla zůstat v ČR, neboť zde má práci a veškeré zázemí. Syn zde chodí do první třídy základní školy. Na Ukrajinu se vrátit nechce, nic ji tam nadržuje. Je tam špatná bezpečnostní situace, z internetu a od známých ví, že je tam velká kriminalita a že policie a státní orgány nefungují tak, jak by měly. Politická situace je také nestabilní, na východě Ukrajiny pořád probíhá konflikt. Má proto obavu o sebe a hlavně o syna.
3. Žalovaný zastavil řízení o žádosti žalobců v záhlaví označeným rozhodnutím podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť ji shledal nepřipustnou podle § 10a odst. 1 písm. e) uvedeného zákona. Jednalo se o opakovanou žádost, u níž žalovaný neshledal podmínky pro připuštění k věcnému projednání podle § 11a odst. 1 téhož zákona. Žalobkyně a) v první i v opakované žádosti označila za důvod jejich podání chybějící zázemí na Ukrajině a ozbrojený konflikt na východě Ukrajiny. Důvody podání opakované žádosti byly tedy shodné a žalovaný se s nimi vypořádal již v předchozím řízení. Žalobkyně a) neuvedla žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné posouzení věci. Zároveň na Ukrajině nedošlo od doby meritorního posouzení první žádosti (tedy od 19. 2. 2019) k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu, neboť by svědčila o tom, že by žalobci mohli být na Ukrajině pronásledováni nebo že by jim tam hrozila vážná újma.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

4. Žalobci napadli rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze, který ji usnesením ze dne 17. 3. 2021, č. j. 20 A 13/2021-14, postoupil zdejšímu soudu jakožto soudu místně příslušnému.
5. V žalobě žalobci namítají, že žalovaný porušil § 14 zákona o azylu, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 odst. 3 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“).
6. Žalobci nesouhlasí s posouzením jejich žádosti podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalobkyně a) přicestovala se svým synem na území ČR v únoru 2018. Domnívá se, že její životní situaci lze v celkovém kontextu považovat za humanitární. Pokud v řízení o udělení mezinárodní ochrany není zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárních důvodů. Žalobkyně a) podáním žádosti o mezinárodní ochranu nehodlala obejít zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Podání žádosti bylo vyústěním celkové situace. Byť je státní příslušnicí Ukrajiny, je s ohledem na celkovou životní situaci osobou bez domova – bez trvalého bydliště. V současné době lze stěží předpokládat, že se situace zlepší. S ohledem na uvedené skutečnosti považuje napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné.
7. Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na napadené rozhodnutí a správní spis. Zdůraznil, že řízení bylo zastaveno z důvodu nepřipustnosti, jednalo se tedy o rozhodnutí procesní povahy. V takovém případě se neposuzuje, zda žadatel splňuje důvody pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu (viz § 10a odst. 2 téhož zákona).

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

III. Posouzení žaloby soudem

8. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (napadené rozhodnutí bylo zástupkyni žalobců doručeno dne 4. 2. 2021; žaloba byla odeslána dne 19. 2. 2021), osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud rozhodl ve věci v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť oba účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (žalovaný výslovně, žalobci implicitně).
9. Žaloba není důvodná.
10. Žalobci brojí proti zastavení řízení o jejich žádosti o mezinárodní ochranu podle § 25 písm. i) zákona o azylu z důvodu nepřipustnosti podle § 10a odst. 1 písm. e) téhož zákona. Podle citovaného ustanovení je žádost nepřipustná, „*podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřipustnou podle § 11a odst. 1^a.*“
11. Při posuzování přípustnosti podle § 11a odst. 1 zákona o azylu žalovaný posoudí, zda cizinec uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které a) nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a b) svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
12. Žalovaný shledal, že žalobci neuvedli a v řízení se neobjevily nové skutečnosti nebo zjištění ve smyslu citovaného ustanovení. Jejich opakovaná žádost byla založena na shodných důvodech jako žádost předchozí. V obou případech namítali absenci zázemí na Ukrajině a bezpečnostní situaci na východě Ukrajiny související s ozbrojeným konfliktem. V nyní podané žalobě žalobci proti tomuto závěru nevznášejí žádné námítky. S ohledem na § 75 odst. 2 s. ř. s. soud přezkoumal napadené rozhodnutí pouze v mezích žalobních bodů. Pro vady řízení, které nebyly žalobcem výslovně namítány, je krajský soud oprávněn zrušit rozhodnutí správního orgánu pouze tehdy, pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů [viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 8. 3. 2011, č. j. 7 Azs 79/2009-84]. Takové vady soud v posuzované věci neshledal.
13. Žalobci namítají, že jim měl být udělen humanitární azyl, neboť je u nich dán důvod zvláštního zřetele hodný. V této souvislosti poukazují ve značně obecné rovině na svou celkovou životní situaci.
14. Soud předně podotýká, že je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany (§ 10a odst. 2 zákona o azylu; viz též usnesení NSS ze dne 9. 1. 2020, č. j. 5 Azs 199/2019-27, bod 19). V rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost se proto neposuzují ani důvody zvláštního zřetele hodné, které by mohly odůvodňovat udělení humanitárního azylu (viz např. usnesení NSS ze dne 13. 5. 2021, č. j. 1 Azs 95/2021-24, bod 8, nebo ze dne 14. 1. 2021, č. j. 4 Azs 93/2019-54).
15. Žalovaný však může z důvodů hodných zvláštního zřetele posoudit podanou opakovanou žádost jako přípustnou (§ 11a odst. 4 zákona o azylu). Pokud by na základě tohoto ustanovení byla žádost přijata k věcnému projednání, mohl by žalovaný posoudit i případné důvody pro udělení humanitárního azylu.
16. Výkladem § 11a odst. 4 zákona o azylu se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 21. 6. 2019, č. j. 2 Azs 101/2019-74, podle kterého při rozhodování podle § 11a odst. 4

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

zákonu o azylu postupuje žalovaný podobně jako v případě § 14 téhož zákona, neboť i v § 11a odst. 4 je užito kombinace neurčitého právního pojmu („důvodů hodných zvláštního zřetele“) a správního uvážení („ministerstvo může“). Žalovaný tak obecně musí uvedený neurčitý právní pojem vyložit a aplikovat s ohledem na odborné posouzení v každém jednotlivém případě, avšak rozhodnutí, zda žadatelovu žádost posoudit jako přípustnou, či nikoliv, je už v jeho diskreční pravomoci, která je relativně široká a omezena pouze zákazem libovůle, jenž pro orgány veřejné moci vyplývá obecně z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.

17. Správní soudy pak přezkoumávají úvahu žalovaného o nevyužití diskrečního oprávnění uvedeného v § 11a odst. 4 zákona o azylu pouze v omezeném rozsahu, tedy zda rozhodnutí žalovaného nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.
18. V rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost však podle citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu není nezbytné výslovně uvést, že žalovaný neshledal důvody k uplatnění § 11a odst. 4 zákona o azylu, pokud všechny okolnosti, které vedle toho, že musely být zkoumány (a byly zkoumány) jako údajné nové důvody tvrzené žadatelem o azyl, by mohly být rozumně představitelné jako důvody zvláštního zřetele hodné, byly v rámci řízení o opakované žádosti vzaty v úvahu ve své skutkové dimenzi (žalovaný zkoumal, zda jsou stejné, anebo nové oproti důvodům v žádosti předešlé) i v dimenzi právní, tedy z hlediska dopadů na životní poměry žadatele. Pokud žalovaný dospěl k závěru, že není důvodu měnit něco na hodnocení těchto okolností oproti jejich předešlému posouzení, implicitně shledal, že případ žadatele je případem běžným, neobsahujícím zvláštní, mimořádné, předem typově nedefinované (neboť obtížně předvídatelné) důvody, které by měly vést k uplatnění svého druhu mimořádné klausule pro mimořádné okolnosti, již zmocnění ke správnímu uvážení ve zmíněném ustanovení je. Uvedené závěry Nejvyšší správní soud potvrdil také ve svém následné judikatuře (viz usnesení ze dne 13. 4. 2021, č. j. 7 Azs 46/2021-27, bod 11, ze dne 3. 11. 2020, č. j. 2 Azs 138/2020-35, bod 14, nebo výše citované usnesení č. j. 5 Azs 199/2019-27).
19. Tak tomu bylo i v nyní posuzované věci. Žalovaný uvedl, že „*neshledal důvody pro opakované posuzování žádosti výše jmenované o udělení mezinárodní ochrany a jejího nezletilého syna ve vztahu k jí uváděným důvodům, neboť ta neuvedla žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení a opětovné hodnocení důvodů odchodu žadatelky o udělení mezinárodní ochrany a jejího syna z vlasti a obav z návratu do vlasti.*“ Tato část navazuje na podrobné vypořádání se s důvody druhé žádosti žalobců. Žalovaný se zabýval všemi okolnostmi, které žalobci ve své žádosti uvedli, a porovnal je s žádostí předchozí. Pokud pak uzavřel, že žalobci uvedli pouze důvody již jednou přezkoumané, a neshledal důvod své předchozí hodnocení těchto okolností jakkoliv měnit, implicitně tak shledal, že případ žalobců je případem běžným, nikoliv zvláštním a mimořádným, který by bylo třeba považovat za případ zvláštního zřetele hodný. Z rozhodnutí jako celku je tedy zřejmé, že žádné důvody hodné zvláštního zřetele žalovaný v případě žalobců neshledal (srov. rozsudek č. j. 2 Azs 101/2019-74, bod 30). Žalobci v žalobě neuvedli žádnou konkrétní skutečnost, kterou měl žalovaný podle jejich názoru z tohoto pohledu opomenout. Pouze zcela obecně odkazovali na svou životní situaci, která je podle nich „humanitární“. Takto obecně formulovaná námitka napadené

rozhodnutí účinně zpochybnit nemůže.

20. V posuzované věci tak byly naplněny podmínky rozsudku č. j. 2 Azs 101/2019-74, za kterých rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřipustnost podle § 11a odst. 1 zákona o azylu z hlediska přezkoumatelnosti ob stojí, aniž by v něm musela být výslovně obsažena úvaha, proč žalovaný nevyužil diskrečního ustanovení § 11a odst. 4 téhož zákona.
21. S ohledem na výše uvedené, je námitka nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí lichá. Z téhož důvodu jsou neopodstatněné zcela obecné námitky porušení správního řádu. Žalovaný zjistil stav věci v rozsahu, který byl potřebný pro posouzení podmínek aplikace § 25 písm. i) ve spojení s § 10a odst. 1 písm. e) a § 11a odst. 1 zákona o azylu.
22. K obdobně obecnému tvrzení o porušení čl. 8 Úmluvy bez bližší argumentace, z níž by bylo patrné, v čem žalobci spatřují nepřiměřený zásah do svého soukromého a rodinného života, soud opakuje, že je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřipustná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany, a tedy ani důvod podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, který by ve zcela mimořádných případech mohl být aktivován nepřiměřeným dopadem do práva zaručeného čl. 8 Úmluvy. Okolnosti soukromého a rodinného života žalobců již byly posouzeny v rámci řízení o jejich první žádosti a žalobci nyní neuvedly žádné nové skutečnosti nebo změnu okolností, které by vyžadovaly nové posouzení (srov. č. j. 2 Azs 101/2019-74, bod 21).
23. Závěrem se soud ztotožňuje s žalovaným, že životní situaci žalobců je třeba řešit prostřednictvím zákona o pobytu cizinců, nikoliv zákona o azylu. Mezinárodní ochrana je specifickým institutem sloužícím jako štít lidem, kterým hrozí v jejich vlasti pronásledování či vážná újma ve smyslu zákona o azylu, nikoli univerzálním nástrojem pro legalizaci pobytu. Pokud mají žalobci zájem setrvat v ČR a žít zde, je třeba, aby o to usilovali prostřednictvím institutů zákona o pobytu cizinců.

IV. Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

24. Soud neshledal žalobu důvodnou a nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
25. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci nebyli v řízení úspěšní, proto nemají právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje,

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.

v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 31. května 2021

Mgr. Věra Pazderová, LL.M., M.A., v. r.
soudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z. V.